

Brüsszel, 2026. május 11.
(OR. en)

8897/26

ECOFIN 575
UEM 162
ECB
EIB

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. május 4.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 175 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK Az euro bevezetése Bulgáriában

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 175 final.

Melléklet: COM(2026) 175 final

Brüsszel, 2026.4.30.
COM(2026) 175 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

**AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI
BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az euro bevezetése Bulgáriában

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Az euro bevezetése Bulgáriában

Összefoglaló

Az uniós tagállamok közül Bulgária volt a huszonegyedik, amely – 2026. január 1-jén – átállt az euróra. A bolgárok 62 %-a zökkenőmentesnek és hatékonynak ítélte az átállást, 78 %-uk vélte úgy, hogy megfelelően tájékoztatták a közös valutáról. Az EU által társfinanszírozott, egyedi kommunikációs kampány hozzájárult ahhoz, hogy az egyének, a vállalkozások és a közigazgatási szervek időszerű, célzott és tömör tájékoztatást kapjanak az euróra való átállás gyakorlati vonatkozásairól.

A készpénzcserre előkészületei a terveknek megfelelően zajlottak. A Bolgár Nemzeti Bank végezte az előszállítást a hitelintézetek számára, amelyek pedig az átállás előtt két hónappal továbbszállították az eurokészpénzt a vállalati ügyfeleknek. A lakosság részére elegendő euroérme-kezdőkészletet biztosítottak. A vállalkozások jóval az átállás előtt igényelhettek eurokészpénzt a pénzügyi intézményektől.

A leva- és az eurokészpénz egy hónapos párhuzamos használata zökkenőmentesen zajlott. Január 1-jén már az ország összes bankjegykiadó automatájának 99 %-a adott ki eurobankjegyet. A kereskedelmi bankoknak 2026 végéig kell a levakészpénzt átváltaniuk, június 30-ig nem számíthatnak fel díjat ezért, majd ezt követően esetlegesen díjat kell fizetni. A levabankjegyek és -érmék a Bolgár Nemzeti Banknál ingyenesen és időkorlát nélkül válthatók át. A levakészpénz a bolgár postahivatalokban is ingyenesen átváltható, legfeljebb napi 1 000 leva összegig, vagy kivételes esetekben legfeljebb 10 000 leva összegig e célra kijelölt helyeken.

A korábbi euroátállásokhoz hasonlóan az euro bevezetésének az árakra gyakorolt lehetséges hatása Bulgáriában is aggodalmat keltett a közvéleményben. A más tagállamokban a közelmúltban lezajlott átállásokkal ellentétben Bulgária úgy döntött, hogy nem ad ki önkéntes magatartási kódexet a vállalkozások számára, amelynek elfogadásával az átállást megelőzően kötelezettséget vállalnak az árkonverzió és a kettős árfeltüntetés helyes alkalmazására. Ehelyett a bolgár hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák a visszaélésszerű gyakorlatokat és nyomon kövessék az árak alakulását, többek között online közzétették a gyakran vásárolt áruk árát és a visszaélésszerű áremelkedések kapcsán szankciókat alkalmaztak. Úgy tűnik, hogy az indokolatlan áremelések viszonylag csekély hatást gyakoroltak a teljes inflációra, ami a rendelkezésre álló bizonyítékok előzetes értékelése alapján nagyjából megfelelt a korábbi átállások során megfigyelteknek. A jelentés a jövőbeli átállásokra vonatkozóan többek között azt ajánlja, hogy azon ágazatokban, amelyekben a legtöbb kockázat merülhet fel, kellően hosszú időszakon keresztül szorosan nyomon kell követni az árak alakulását.

1. BEVEZETÉS

A Tanács 2025. július 8-án döntött úgy¹, hogy Bulgária teljesítette az euro bevezetéséhez szükséges feltételeket, és a közös valutában való részvételére vonatkozó eltérés 2026. január 1-jével hatályát veszti.

Az uniós tagállamok közül Bulgária volt a huszonegyedik olyan ország, amely átállt az euróra. Bulgária az eurót az átállás első (1999–2002-es) hulláma óta bevezető tagállamok által alkalmazott gyakorlatot követte, és a „big bang” átállási forgatókönyv szerint járt el, vagyis az eurobankjegyek és -érmék az euro bevezetésének napján törvényes fizetőeszközzé váltak². A párhuzamos használat egy hónapos időszaka, amelynek során mind az eurobankjegyek, mind a bolgár levabankjegyek és -érmék egyszerre voltak forgalomban, lehetővé tette a levakészpénz fokozatos kivonását. A sikeres átállás ismét bebizonyította, hogy elegendő rövid időszakot hagyni a párhuzamos használatra, ha az átállást kellőképpen előkészítették³.

Egy arra vonatkozó bizottsági felmérés szerint, hogy az euro bevezetése kedvező-e Bulgária és az EU számára, az eredmények egyértelműen eltérnek az országra és az Unióra vonatkozó értékelések tekintetében. Az országot érintően megoszlanak a vélemények. A válaszadók 49 %-a gondolja úgy, hogy az euro bevezetése kedvező Bulgária számára, míg 43 %-uk ezzel ellentétes álláspontot képvisel. Ez azt jelzi, hogy közvetlenül az átállás utáni időszakban viszonylag polarizált volt a közvélemény. Ezzel szemben a válaszadók véleménye sokkal kedvezőbb az eurobevezetés uniós szintű hatásával kapcsolatban. 67 %-uk jónak tartja az euro bevezetését uniós összefüggésben, míg 17 %-uk nem ért egyet ezzel. A megkérdezettek 12 %-a nyilatkozott úgy, hogy nem tud dönteni, 4 %-uk pedig nem nyilvánított véleményt.

Ez a jelentés utólagos nézőpontból elemzi az átállási folyamat legfontosabb tényezőit, a készpénzcserére irányuló előkészületekre, a párhuzamos használat időszakára, az árképzéssel összefüggő visszaélések megelőzése és az érzékelt inflációs aggályok kezelése érdekében tett intézkedésekre, az árak alakulására és érzékelésére, illetve az euróval kapcsolatos kommunikációra összpontosítva. A jelentés adott esetben a bolgár hatóságok által meghozandó esetleges további intézkedésekre vonatkozó bizottsági ajánlásokat is tartalmaz, és olyan következtetéseket is megfogalmaz, amelyek hasznosak lehetnek a jövőbeli átállások során.

2. AZ ÁTÁLLÁS GYAKORLATI SZEMPONTJAI

A bolgárok többsége (62 %) úgy vélte, hogy az átállás zökkenőmentes és hatékony volt⁴. Ezzel összefüggésben az euróra való átállás három gyakorlati aspektusát kell részletesebben megvizsgálni: a készpénzcseré előkészületeit, az euro gyakorlati használatára való felkészültséget és a párhuzamos használat időszakát, valamint a levakészpénz és -érmék forgalomból való kivonását.

2.1. Előkészületek a készpénzcserére

Az egységes valuta bevezetésének leginkább érzékelhető eleme a készpénzcseré, mivel ez gyakorlatilag minden pénzügyi intézményt, vállalkozást és egyént érint. E művelet

¹ A Tanács (EU) 2025/1407 határozata (2025. július 8.) az euro Bulgária általi, 2026. január 1-jén történő bevezetéséről, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1407/oj>

² Az eurót bevezető tagállamok első hulláma a „madridi forgatókönyvet” követte, amely hároméves (Görögország esetében egyéves) átmeneti időszakot foglalt magában.

³ Máltán és Cipruson egy hónapot, míg Litvániában, Lettországbán, Észtországban, Szlovákiában és Szlovéniában két hetet hagytak a párhuzamos használatra.

⁴ A 2026. február 2–9. közötti megkérdezésekre alapozott 575. Eurobarométer gyorsfelmérés.

zökkenőmentes és hatékony lebonyolításának előfeltétele megfelelő mennyiségű eurokészpénz biztosítása valamennyi érintett fél számára, valamint az, hogy a bankok és a vállalkozások jól felkészüljenek a munkateher jelentős megnövekedésére.

Az átállás előkészítése érdekében a bolgár pénzverde a szlovák pénzverdével mint alvállalkozóval együtt 2026. január 31-ig mintegy 528 millió, bolgár nemzeti előlappal rendelkező euroérmét állított elő. Idén további 190 millió érme kibocsátására fog sor kerülni. Bulgária más euroövezeti tagállamok többletkészleteiből is szerzett be 15 millió darab kéteurós érmét, és – az előrejelzésekre és a piaci keresletre figyelemmel – a jövőben egyeurós érmék beszerzését is tervezi.

Az euroövezetben használt árusító automaták mintaérmékkel végzett gyakorlati alkalmassági vizsgálatai nem vetettek fel aggályokat. 27,7 millió érmét használtak fel a lakosságnak szánt kezdőkészletek összeállításához, ezek 42 db euroérmét tartalmaztak a bolgár euroérmék összes címletéből, 10,23 EUR értékben. Ezenkívül a bolgár pénzverde kereskedelmi kezdőkészleteket biztosított a vállalkozások számára; ezek 10 szokásos kezdőcsomagból álltak, amelyek minden címletből 420 darab, összesen 102,30 EUR értékű érmét tartalmaztak. Végül, a Bolgár Nemzeti Bank több mint 557 millió darab különböző címletű bankjegyet vett kölcsön más euroövezeti nemzeti központi bankoktól.

2025. november 3-án a Bolgár Nemzeti Bank megkezdte a pénzügyi intézmények, azaz 1 520 kereskedelmibank-fiók eurokészpénzzel való ellátását (előszállítást). Tekintettel az eurokészpénz-szállítás gyakoriságával és nagy volumenével kapcsolatos biztonsági kockázatokra, a Bolgár Nemzeti Bank saját tehergépkocsikkal hajtotta végre a készpénzszállítást. A kereskedelmi bankok készpénzszállító vállalatok járműveit vették igénybe. 2025. december 31-ig 1,18 milliárd EUR értékű eurobankjegy és 59 millió EUR értékű euroérme előszállítása valósult meg.

A hitelintézetek 2025. november 3-tól kezdték meg 2 230 bolgár postahivatal, valamint nagy céges ügyfelek ellátását eurobankjegyekkel és -érmékkel (továbbszállítás). A kisebb ügyfelek egyszerűsített továbbszállítási eljárás keretében, 2025. december 29–30-án a kereskedelmi bankoktól vehettek át eurokészpénzt.

2025. december 31-ig a hitelintézetek körülbelül 102 millió EUR értékű eurobankjegyet szállítottak tovább ügyfelek részére, és ugyanezen időpontig 30 millió EUR értékben hajtottak végre euroérme-továbbszállítást számukra.

2025. december 31-én a továbbszállítás szintje az előszállítás teljes értékének csupán 10,7 %-át tette ki. Ennek következtében 2026 januárjának első munkanapjain egyes esetekben kisebb várakozás alakult ki a bankoknál, amikor sok – többnyire kisebb – kiskereskedő és vállalkozás kezdett eurokészpénzt felvenni. A bolgár hatóságok tájékoztatása szerint a kiskereskedők és vállalkozások e csoportja esetében a késedelmes továbbszállítás oka egyes esetekben valószínűleg az volt, hogy 2025 utolsó negyedében a bankok már kevésbé kaptak fedezetet az eurobankjegyek és -érmék megfelelő mennyiségben történő megvásárlásának finanszírozására. Mindazonáltal – az egyes kereskedelmi bankoknál január elején kialakult sorban állástól eltekintve – Bulgária nem számolt be olyan incidensekről, amelyek során a vállalkozások, a kiskereskedők vagy az állampolgárok nehézségekbe ütköztek volna az eurokészpénz felvételekor, többek között azért sem, mert 2026. január 1-jén az ország bankjegykiadó automatáinak 99 %-ában már rendelkezésre állt eurobankjegy.

A lakossági kezdőkészletek értékesítése rendkívül sikeres volt. A rendelkezésre álló 660 000 darab készlet 94 %-át 2025. december 31-ig értékesítették, és a lakosság egy része – külföldi

utazást követően vagy bolgár bankban végrehajtott átváltás révén – már az átállás előtt is rendelkezett eurokészpénzzel. Ezenkívül a kiskereskedőknek szánt valamennyi kezdőkészletet értékesítették. Ez lehetővé tette, hogy 2026 januárjának első napjaitól kezdve azonnal rendelkezzenek euróban denominált váltópénzzel. Az euroátállások történetében először a Bolgár Nemzeti Bank lehetőséget kínált a kiskereskedőknek arra, hogy a bankoktól címletenként csomagolt euroérme-rolnikat vásároljanak, mivel a kiskereskedők a kezdőkészleteknél praktikusabbnak találták azok használatát.

A többi euroátálláshoz hasonlóan a kereskedelmi bankoknak és a postahivataloknak az év végén nagy mennyiségű készpénzt kellett kezelniük a kiskereskedők és vállalkozások részére teljesítendő továbbszállítás, a kezdőkészlet értékesítése és a visszaváltott levakészpénz jóváírása miatt. A kereskedelmi bankok, a Bolgár Nemzeti Bank és a Cash Service Company AD az átállás során megerősített létszámmal működött, és külön erre a célra létrehozott pénztárakat is nyitottak a készpénzműveletek megkönnyítése érdekében. A pénztárak megnövelt számának köszönhetően nem volt szükség meghosszabbított nyitvatartási időre a szabati rendkívüli nyitva tartáson túl, amelyet a Bolgár Nemzeti Bank, a Cash Service Company AD regionális irodái és egyes kereskedelmi bankok januárban biztosítottak. A bankokban és postahivatalokban a helyszínen vagy távoktatás keretében jóval előre képzést biztosítottak a készpénzkezeléssel foglalkozó személyzet számára; a képzést a Bolgár Nemzeti Bank támogatta és irányította az eurokészpénz zökkenőmentes kezelésének, valamint a levabankjegyek és -érmék cseréjének előkészítése érdekében.

2.2. Felkészültség az euro gyakorlati használatára és a párhuzamos használat időszaka

A párhuzamos használat időszaka, amely alatt az euro és a bolgár leva párhuzamosan volt forgalomban, 2026. január 1-jétől 31-ig tartott.

A terveknek megfelelően és a jó előkészítésnek köszönhetően 2026. január 1-jén valamennyi fizetési terminál (POS) azonnal átállt az euróra Bulgáriában. A bankjegykiadó automatákat (ATM) 2026. január 1-jéig előkészítették és azok rendelkezésre álltak az eurobankjegyek felvételére. 2025. december végén a bankjegykiadó automatákat 10 és 20 eurós, majd később részlegesen 50 eurós bankjegyekkel is feltöltötték, felkészítve az automatákat a 2026. január 1-jétől kezdődő pénzfelvételre. Az 5 691 bolgár bankjegykiadó automata 99 %-a már 2026. január 1-jén készen állt az eurobankjegyek kiadására, ami rekordot jelent, és néhány nappal később már 100 %-os volt az arány.

A rendelkezésre álló, bár csak részleges adatok szerint a párhuzamos használat időszaka alatt felvett készpénz értéke nagyjából ugyanakkora maradt, mint egy évvel korábban, bár hozzá kell tenni, hogy a kiskereskedők ösztönözték is az elektronikus fizetési módok használatát az átállási időszakban. Ugyanebben az időszakban a kártyás fizetések aránya 2025 januárjához képest kismértékben, mintegy 12 %-kal nőtt.

A gondos előkészületeknek köszönhetően a pénzügyi intézmények és a postahivatalok jól kezelték a párhuzamos használat időszakában jelentkező nagyobb munkaterhet. A nagyobb bankok egyes fiókjaikban további pénztárakat nyitottak készpénzszolgáltatások nyújtása céljából. Legalább egy olyan kereskedelmi bank volt, amely felkérte a több mint 200 érmevel rendelkező ügyfeleket arra, hogy használják a külön e célra kijelölt „Eurohubokat”, amelyeket érmeszámláló gépekkel szereltek fel a levaérmék feldolgozására és ellenértékük euróban történő jóváírására. Emellett 2026 januárjában számos kereskedelmibank-fiók szombaton is nyitva tartott.

1 520 bankfiókban, 2 230 postahivatalban, valamint a Bolgár Nemzeti Banknál lehetett bolgár levát euróra váltani. A Bolgár Nemzeti Bank leányvállalataként működő Cash Service Company AD öt regionális készpénzközpontjában bizonyos felső határig (tranzakciónként és személyenként 5 000 EUR-ig) ingyenesen lehetett bolgár levát átváltani. A 2026. január 31-ig e csatornákon keresztül átváltott levakészpénz összértéke 11,17 milliárd EUR volt.

A Bizottság által 2026. január 2–9. között Bulgáriában végzett felmérés⁵ szerint január első hetében a megkérdezettek 71 %-a nem váltott át levakészpénzt euróra vagy vett fel eurokészpénzt bankban. Noha ez az adat elmaradt a néhány korábbi átállás során mérttől, ennek ellenére kielégítő eredményt jelez⁶. Megállapítható, hogy a magánszemélyek és a vállalkozások követték azt az ajánlást, hogy az első napokban vagy akár hetekben az eurofizetéseket inkább elektronikus úton teljesítsék, és így az euroátállás első napjaiban elkerülhető legyen a hosszas várakozás a kereskedelmi bankoknál.

A párhuzamos pénzhasználat időszaka a fogyasztókat érintő súlyosabb incidensek nélkül zajlott le. Az átállás utáni első munkanapon (2026. január 5-én) a lakosság 6 %-a csak eurokészpénzzel teljesített készpénzes fizetést, január 9-éig ez az arány 10 %-ra nőtt.

A Bizottság által 2026. február 2–9. között Bulgáriában végzett felmérés⁷ szerint a válaszadók 62 %-a könnyűnek találta az euroérmék kezelését, 77 %-uk pedig az eurobankjegyek kezelését; 79 %-uk könnyen megértette az euróban kifejezett értékeket; 63 %-uk hasznosnak találta a kettős árfeltüntetést, míg 35 %-uk ezzel ellentétes véleményen volt; visszatekintve 52 %-uk vélte úgy, hogy nem volt problémája az átállás első hetében, míg azok, akik problémákról számoltak be, főként a hosszabb sorokat (11 %) és az ATM-ekkel kapcsolatos nehézségeket (11 %) említették. Néhányan (7 %) azt jelezték, hogy a bankjegykiadó automaták ideiglenesen üzemben kívül voltak, vagy nem állt rendelkezésre elegendő eurokészpénz a bankok pénztáraiban (4 %).

Összességében a kiskereskedelem jól boldogult az átállási folyamat és a két pénznem egyidejű használatának kihívásaival. A kiskereskedők megfelelően el voltak látva eurokészpénzzel, sorok kialakulásával összefüggő jelentősebb problémákról nem érkezett jelentés. Január 5-én a polgárok 26 %-a már csak euróban kapott visszajárót.

2.3. A bolgár levabankjegyek és -érmék forgalomból való kivonása

Bulgária nagy készpénzigényű gazdaság, ezért logisztikai kihívást jelentett a levakészpénz forgalomból való kivonása.

A kereskedelmi bankok és a postahivatalok 2026 végéig – június 30-ig díjmentesen – kötelesek átváltani a levakészpénzt euróra. A kereskedelmi bankok dönthetnek úgy, hogy 2026. július 1-jétől díjat számítanak fel. A Bolgár Nemzeti Bankban ingyenesen és időbeli korlátozás nélkül válthatók be a levabankjegyek és -érmék, továbbá a Cash Service Company AD öt regionális készpénzközpontja biztosít ingyenes átváltást. 2026 februárjában a forgalomban lévő leva összege folyamatosan csökkent a 2025 februárjában forgalomban lévő leva összegéhez képest. 2026. január 1-jéig a 2024. december 31-én forgalomban lévő levakészpénz teljes összegének

⁵ Az Eurobarométer 573. gyorsjelentése.

⁶ Észtországban ez az arány 95 %, Szlovákiában 90 %, Cipruson 88 %, Máltán 85 %, Szlovéniában pedig 96 % volt.

⁷ Az Eurobarométer 575. gyorsjelentése.

36 %-át kivonták a forgalomból⁸. 2026. január 31-ére, a párhuzamos használat időszakának végére a még forgalomban lévő összes levakésszépénz mintegy 75 %-át kivonták a forgalomból.

A különböző kommunikációs csatornákon és a médián keresztül a vállalatokat és a magánszemélyeket arra ösztönözték, hogy amennyiben lehetséges, a párhuzamos használat időszakában használjanak készpénz-helyettesítő fizetési eszközöket, mivel elegendő idő áll rendelkezésre a levakésszépénz cseréjére a párhuzamos pénzhasználat időszakának végét követően is. Ennek köszönhetően el lehetett kerülni, hogy az euro bevezetésének első napjaiban vagy heteiben hosszú sorok alakuljanak ki a Bolgár Nemzeti Banknál és a Cash Services Company AD regionális irodáiban, valamint a kereskedelmi bankoknál és a postahivatalokban. A bolgár központi banknál (Bolgár Nemzeti Bank) és több mint 100 bankfiókban bevezetett rendkívüli hétvégi nyitva tartás jelentős mértékben segítette az átállást és hozzájárult a sorok csökkentéséhez.

A levabankjegyek és -érmék forgalomból való kivonása időben megkezdődött és sikeresen zajlik. Az euro- és a levakésszépénz 2026. január 31-ig tartó párhuzamos használatának időszakában már 5,7 milliárd EUR értékű levabankjegyet és -érmét váltottak át, túlnyomó részben a kereskedelmi bankok pénztáraiban.

A Bolgár Nemzeti Bank 2025 augusztusától fokozatosan megkezdte a visszaküldött levaérmék demonetizálását. A demonetizált érméket fémhulladékként értékesítik, amelyet beolvasztanak. 2025 negyedik negyedévében megkezdődött a beváltott levabankjegyek demonetizálása is, amit fokozatosan hajtottak végre.

3. KERÉKÍTÉS, AZ ÁRKONVERZIÓ HELYESSÉGÉNEK MEGÍTÉLÉSE ÉS KETTŐS ÁRFELTÜNTETÉS

A korábbi euroátállásokhoz hasonlóan az euro bevezetésének az árakra gyakorolt lehetséges hatása Bulgáriában is aggodalmat keltett a közvéleményben. Ezért az átlátható és méltányos átállás szempontjából alapvető fontosságú volt, hogy a bolgár hatóságok minden szükséges lépést megtegyenek a visszaélések megelőzése érdekében.

Az árak levában és euróban való kötelező kettős feltüntetésére 2025. augusztus 8-án kezdődött és 2026. augusztus 8-ig tart.

A Bizottság felmérése azt mutatja, hogy a válaszadók értékelése jelentős mértékben eltért az átállás alatti és azt követő árképzési gyakorlatok különböző tényezőivel összefüggésben⁹. Az árak átváltásáról 54 %-uk vélte úgy, hogy mindig vagy gyakran pontos (mindig: 28 %, gyakran: 26 %). Ez az eredmény meghaladja a legutóbbi euroátállások (Észtország, Lettország, Litvánia és Horvátország) során mért eredményeket. Ugyanakkor a válaszadók 32 %-a gondolta úgy, hogy az árkonverzió ritkán vagy soha nem pontos (ritkán: 20 %, soha: 12 %), míg 14 %-uk nem nyilvánított véleményt.

Ami az árak kerekítését illeti, a vélemények kritikusabbak voltak. A megkérdezetteknek csupán 41 %-a vélte úgy, hogy a kerekítés mindig vagy gyakran pontos (mindig: 17 %, gyakran: 24 %). A válaszadók 47 %-a szerint a kerekítés ritkán vagy soha nem pontos (ritkán: 25 %, soha: 22 %), és 12 %-uk nem válaszolt. Megállapítható, hogy az átállási időszakban a kerekítés volt az árképzés legvitatottabb eleme.

⁸ A kivonás megkezdése előtt forgalomban lévő leva összegére vonatkozó legfrissebb, 2024. december 31-i adatok.

⁹ Az Eurobarométer 575. sz. felmérése.

A kettős árfeltüntetés végrehajtásának megítélése kedvezőbb. A válaszadók 64 %-a szerint a kettős árfeltüntetést mindig vagy gyakran helyesen hajtják végre (mindig: 36 %, gyakran: 28 %). Ezzel szemben 25 %-uk vélte úgy, hogy a kettős árfeltüntetést ritkán vagy soha nem hajtják végre helyesen (ritkán: 18 %, soha: 7 %), míg 11 % nem nyilvánított véleményt.

4. AZ ÁRKÉPZÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ VISSZAÉLÉSEK MEGELŐZÉSE

A közelmúltban más tagállamokban végrehajtott eurobevezetéssel ellentétben Bulgária úgy döntött, hogy nem dolgoz ki olyan önkéntes magatartási kódexet a vállalkozások számára, amelynek elfogadásával az átállást megelőzően kötelezettséget vállalnak az árkonverzió és a kettős árfeltüntetés helyes alkalmazására. Bulgária azért döntött így, mert a közvélemény negatívan ítélte meg az ilyen mechanizmusokat, továbbá mert az euro bevezetéséről szóló bolgár törvény átfogó és részletes, a kereskedőkre nézve kötelező erejű kötelezettségeket állapít meg. Szabályozza például azt, hogy a kettős árfeltüntetés időszakában milyen típusú, méretű és színű betűvel kell kiírni az árakat, és hol kell elhelyezni a címkéket, továbbá előírja a kiskereskedők számára, hogy átlátható módon állapítsák meg az árakat, és az áremelést objektív gazdasági tényezőkkel indokolják. A fogyasztóvédelmi és az adóhatóságok szorosan figyelemmel kísérik, hogy a kiskereskedők betartják-e ezeket a szabályokat. Következésképpen a törvényen túlmenően az önkéntes kódex már kevés további érdemi vagy kiegészítő előírással tudna hozzájárulni a szabályozáshoz.

Mindazonáltal a bolgár hatóságok a kettős árfeltüntetésre és a párhuzamos használat időszakára vonatkozó részletes iránymutatást dolgoztak ki és tettek közzé a vállalkozások számára. Ez az iránymutatás számos további, nem kötelező jellegű ajánlást tartalmaz, például azt, hogy – a párhuzamos feltüntetés időszakában – 2025. december 31-ig először a levában kifejezett árakat kell feltüntetni, majd ezt követően előtérbe kell helyezni az euróban kifejezett árakat. A hatóságok úgy vélték, hogy ez a megközelítés hatékonyabban biztosítja az egyértelműséget a fogyasztók számára, ugyanakkor elkerüli az önkéntes címkézési vagy tanúsítási rendszerek alkalmazásával kapcsolatos kockázatokat.

A Bolgár Fogyasztóvédelmi Bizottság (CCP), a Nemzeti Adóhatóság (NRA), valamint a Versenyhivatal (CPC) feladata az euróval kapcsolatos visszaélésszerű árképzési gyakorlatok megelőzése és szankcionálása. A fogyasztók nyomon tudják követni a gyakran vásárolt áruk árának alakulását, és az érintett hatóságoknál e célból létrehozott kapcsolattartó pontoknál panaszt nyújthatnak be. A lakosság által felvetett aggályok főként az árfeltüntetéssel és a kerekítési szabályok alkalmazásával kapcsolatos problémákra vonatkoznak. Az illetékes hatóságok minden kérdést és panaszt gondosan kezelnek. A kettős árfeltüntetés kezdetétől 2026. január 31-ig a három hatósághoz összesen 23 449 panasz érkezett.

A Bolgár Fogyasztóvédelmi Bizottsághoz benyújtott panaszok és bejelentések árukhoz és szolgáltatásokhoz egyaránt kapcsolódtak, és az ágazatok széles körében működő gazdasági szereplőket érintettek. Ezek közé tartoztak mindennapi fogyasztási cikkek és szolgáltatásokat értékesítő vállalkozások az élelmiszerkereskedelemben és más kereskedelmi ágazatokban, valamint a különböző személyi, közlekedési, gépjárműipari, sport- és egészségügyi szolgáltatásokat nyújtók. A panaszok széles palettája azt jelzi, hogy a kettős árfeltüntetéssel kapcsolatos problémák az euroátállás során nem egyetlen ágazatra korlátozódtak, hanem a fogyasztói kiadások számos különböző területét érintették.

A Bolgár Fogyasztóvédelmi Bizottsághoz beérkezett panaszok többsége kiskereskedelmi láncokra (szupermarketekre) vonatkozott, valamint szállítási, szépségápolási szolgáltatásokkal,

online platformok szolgáltatásaival, vagy a végfelhasználóknak nyújtott egyéb szolgáltatásokkal összefüggő áremelkedést tettek szavá.

A fogyasztóvédelmi bizottság 383 közigazgatási szabálysértési jelentést adott ki. A nemzeti jogszabályoknak megfelelően ezekben az esetekben indokolt volt közigazgatási szankciók alkalmazása.

A Bolgár Fogyasztóvédelmi Bizottságnál nyilvántartásba vett ügyek több mint felét már megoldották. Ez az eredmény jelzi, milyen hatékonyan alkalmazhatók a korai beavatkozási és korrekciós intézkedések, különösen olyan helyzetekben, amikor a jogsértések nem voltak szándékosak, és a gazdasági szereplők azonnal intézkedtek annak érdekében, hogy az általuk alkalmazott gyakorlat megfeleljen a jogszabályi követelményeknek.

A Bolgár Fogyasztóvédelmi Bizottság mintegy 80 ügyet zárt le a gazdasági szereplőknek kiadott hivatalos figyelmeztetéssel. A szóban forgó jogsértések főként az euróban megadott árak feltüntetésének hiányával, a levában és euróban kifejezett árak eltérő betűmérettel vagy színnel történő feltüntetésével, valamint a pénznem aránytalanul kis betűvel történő feltüntetésével voltak kapcsolatosak. A figyelmeztetés hatékony megelőző eszköznek bizonyult, amellyel mihamarabb biztosítani lehetett az előírásoknak való megfelelést, anélkül, hogy azonnali szankciókra lett volna szükség.

A Nemzeti Adóhatósághoz beérkezett panaszok többsége élelmiszerboltokban, szupermarketekben, parkolóházakban, fodrászatokban és szépségszalonokban tapasztalt visszaélésszerű gyakorlatokra vonatkozott. A hatóság mintegy 400 közigazgatási szankciót szabott ki, ezekhez kapcsolódóan 102 ügyet zártak le; 8 eljárás esetében az adóhatóság figyelmeztetést adott ki, kilencvennégy eljárás bírság kiszabásával fejeződött be.

A Versenyhivatal mostanáig 30 panaszt kapott, elsősorban 2026. január 1-jétől végrehajtott indokolatlan áremelésekkel kapcsolatban. A panaszok egy része a jogszabályok megsértéséhez kapcsolódott, az euróban és levában megadott árak nem egyértelmű feltüntetésével, valamint a párhuzamos használat időszakában euróban kiszámolt visszajárával összefüggésben. A panaszokat továbbították az illetékes hatóságoknak: az adóhatóságnak és a Bolgár Fogyasztóvédelmi Bizottságnak.

A bolgár lakosság általában hasznosnak találta a kettős árfeltüntetést mint olyan eszközt, amely megkönnyíti az árak összehasonlítását és az új pénznemben való számolást. Az Európai Bizottság által 2026 januárjában Bulgáriában végzett felmérés¹⁰ során a válaszadók közel kétharmada (63 %) nyilatkozott úgy, hogy az átállás során hasznosnak tartotta az árak kettős feltüntetését. Ez a százalékos arány megfelel a legutóbbi, horvátországi eurobevezetéskor mért eredménynek. Emellett az árfeltüntetés a 2026 januárjában megkérdezettek 64 %-a szerint gyakran vagy nagyon gyakran helyes volt, ami egyértelműen meghaladja a legutóbbi euroátállásokkor mért eredmény átlagát (Észtország, Lettország, Litvánia és Horvátország).

Összességében az euro árakra gyakorolt hatása és az árképzéssel kapcsolatos visszaélések továbbra is aggasztják az embereket Bulgáriában¹¹. Következésképpen ajánlott 2026. augusztus 8-ig, a kettős árfeltüntetés megszűnéséig folytatni az árak kettős feltüntetésének, az átváltási és kerekítési szabályok helyes alkalmazásának és az árak alakulásának szoros felügyeletét.

¹⁰ Az Eurobarométer 575. gyorsjelentése.

¹¹ Az Eurobarométer 575. gyorsjelentése.

5. AZ ÁRAK ALAKULÁSA ÉS ÉRZÉKELÉSE

Ahogy a korábbi euroátállások esetében is, a közvetlenül az euro bevezetését követő időszakban az árakra gyakorolt hatással kapcsolatos várakozások voltak széles körben érzékelhetők, és részben ezzel magyarázható, hogy a felmérés alapján általánosságban továbbra is az árakkal kapcsolatos aggályok a legjelentősebbek.

A felmérés kitért arra, hogy az euro hozzájárul-e az árstabilitás fenntartásához Bulgáriában, és a válaszokból egyértelműen az derül ki, hogy túlsúlyban vannak az inflációs aggályok. A megkérdezettek 66 %-a szerint az euro növelni fogja az inflációt Bulgáriában, ami a korábbi euroátállások során mértnél valamivel magasabb százalékos arány¹². Ezzel szemben a bolgárok 21 %-a véli úgy, hogy az euro hozzá fog járulni az árstabilitás fenntartásához; ez az arány a legutóbbi euroátállások során mért tartományban van¹³.

Ezzel összefüggésben a rendelkezésre álló első adatok arra utalnak, hogy az euro bevezetése csak csekély hatást gyakorolt az inflációra. A 2026 januárjában mért havi infláció 0,6 % volt, ami csak körülbelül 0,1 százalékponttal haladja meg az Európai Bizottság őszi előrejelzésének időpontjában várt mértéket, aminek kiszámítása során a januári időszakra vonatkozóan nem vettek figyelembe az euro bevezetéséhez kapcsolódó áremelkedést. A feldolgozatlan élelmiszerek árának vártnál alacsonyabb inflációjából eredő hatás figyelembevételével az általános hatás 0,2 százalékpont, ami összhangban van a korábbi átállások során megfigyelt rövid távú hatásokkal. Bulgáriában január az a hónap, amikor a legmagasabb az előző hónaphoz viszonyított átlagos infláció, és – a korábbi évekhez hasonlóan – a drágulás 2026 januárjában is főként szezonális tényezőkre volt visszavezethető, például a hatósági árak, a bérleti díjak, a közüzemi szolgáltatási díjak és egyéb díjak emelkedésére. Az alkategóriák közül a szolgáltatások árának az előző hónaphoz viszonyított emelkedése 2026 januárjában jelentős, 1,4 % volt, de az e területen bekövetkezett áremelkedéseknek csak a fele haladja meg az Európai Bizottság őszi előrejelzésének időpontjában várt mértéket¹⁴.

A korábbi átállások megmutatták, hogy a fogyasztóközeli vállalkozások és szolgáltatók azok, amelyek esetében a leggyakrabban megjelenik az euróra való átállás során a visszaélészerű áremelés. Noha nem az általuk kínált termékek és szolgáltatások teszik ki az infláció méréséhez használt szabványosított fogyasztói kosár jelentős részét, e termékek és szolgáltatások árváltozásának érzékelése erőteljesebb, mivel azokat rendszeresen és nagyon gyakran egyénileg vásárolják vagy veszik igénybe. Ugyanakkor lehetséges, hogy a kevésbé gyakran vásárolt áruk árának egyéb, kedvezőbb alakulását a fogyasztók nem tartják olyan jelentősnek. Ennek eredményeként az érzékelt infláció gyakran meghaladja a tényleges inflációt.

Az indokolatlan áremelkedéseknek az inflációra gyakorolt, láthatóan csekély általános hatása a bolgár hatóságok által adott gyors szakpolitikai válasznak is betudható. Az ellenőrzések nyomán egyes esetekben ténylegesen megvalósult az áremelés korrekciója, és érvényesült visszatartó hatásuk a további indokolatlan áremelésekkel összefüggésben.

¹² Horvátország: 62 %, Litvánia: 58 % és Lettország: 57 %.

¹³ Horvátország: 25 %, Litvánia: 26 % és Lettország: 19 %.

¹⁴ A szolgáltatások kategóriáján belül a rekreációs, sport- és kulturális szolgáltatások (1,1 %), valamint az éttermi és szálláshely-szolgáltatások (1,7 %) kategóriájában volt tapasztalható jelentős növekedés. Az egyéb kategóriák közül az élelmiszerek és az alkoholmentes italok ára januárban 0,9 %-kal nőtt, míg a testápolás, a szociális védelem, valamint az egyéb áruk és szolgáltatások kategóriájában az árak 3,1 %-kal emelkedtek.

Az euro más tagállamokban történő bevezetését követően kialakult gyakorlatnak megfelelően az Eurostat értékelné fogja az áraknak az euroátállást követő alakulását Bulgáriában. Az Eurostat jelentése várhatóan 2026 második felében jelenik meg.

6. AZ EURÓVAL KAPCSOLATOS MEGÍTÉLÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Bulgária a Tanács 2025. július 8-i kedvező határozatát követően a nemzeti kommunikációs stratégiával¹⁵ összhangban nagyszabású kommunikációs kampányba kezdett. A kampány célja annak biztosítása volt, hogy Bulgária lakossága, beleértve a veszélyeztetett csoportokat és a távoli területeken élőket, világos, objektív, pontos, időszerű és megfelelő tájékoztatást kapjon a levárról az euróra való átállással kapcsolatos hatásokról és gyakorlati változásokról. Erre nagy szükség volt, mivel a bolgár lakosság körében mérsékelt volt az eurobevezetés támogatottsága, 2025 júniusában csupán 49,2 %-os.

A bolgár hatóságok körültekintően jártak el: létrehozta egy weboldalt (<http://evroto.bg>), országsszerte számos rendezvényt és roadshow-t szerveztek, reklámkampány keretében a szófiai metróban és a főbb utak mentén táblákon hirdetések helyeztek el, nyomtatott prospektusokat készítettek a nyilvánosság és a vállalkozások számára, reklámfilmeket adtak a televízióban és a rádióban, digitális kampányt folytattak, és többek között a kiszolgáltatók helyzetben lévő személyekre irányuló intézkedéseket hoztak. Emellett a Bolgár Nemzeti Bank honlapjának (Българска народна банка) egyik oldalán ([Българска народна банка](#)) rendszeresen megosztották az euro bevezetésével kapcsolatos legfontosabb kérdéseket és válaszokat.

A Bolgár Nemzeti Bank és a Pénzügyminisztérium közös nemzeti tájékoztató kampányát a Pénzügyminisztérium koordinálta, és abban más intézmények és érdekelt felek, például a Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Bolgár Köztársaság Településeinek Országos Szövetsége, bankok, postahivatalok és kiskereskedők is részt vettek. Érdekesség, hogy a kampányt a szakszervezetek is támogatták, és a bolgár Gazdasági és Szociális Tanács fontos szerepet játszott a kiszolgáltatók helyzetben lévő személyek tájékoztatásában. A kampányt az Európai Központi Bank is aktívan támogatta különböző rendezvények és kezdeményezések keretében, sor került például egy újságíróknak szóló szemináriumra Frankfurtban és egy digitális kampányra is.

A bolgár pénzügyminisztérium és az Európai Bizottság között létrejött partnerségi megállapodás és az azt követő támogatási megállapodás keretében a Bizottság társfinanszírozást nyújtott a kommunikációs kampányhoz (a korábbi átállásoknak megfelelően a Bizottság az elszámolható költségek legfeljebb 50 %-át finanszírozza, ami lakosonként 1 EUR-nak megfelelő összegre korlátozott; Bulgária esetében a megállapodás szerinti maximális összeg 2,6 millió EUR).

A kampány hozzájárult az euróra való zökkenőmentes átálláshoz, amint azt egy Eurobarométer felmérés is megerősítette, amely szerint Bulgáriában a polgárok 78 %-a érzi magát jól értesültnek az euro bevezetésével kapcsolatban; 62 %-uk vélte úgy, hogy a folyamat zökkenőmentes és hatékony; 52 %-uk pedig úgy nyilatkozott, hogy nem tapasztalt problémát a levakéspénz euróra történő átváltásakor, vagy amikor az első héten készpénzt vett fel a bankból¹⁶.

A nemzeti és a regionális médiaorgánumok egyaránt segítettek abban, hogy a lakosság a lehető legjobban megismerje, milyen gyakorlati következményekkel jár majd a mindennapi életben az

¹⁵ <https://www.minfin.bg/en/1570>

¹⁶ Az Eurobarométer 575. gyorsjelentése.

euro bevezetése. A média 2026. január 1-je, az átállás napja körül általánosságban tényszerű és pozitív hangvételű üzeneteket közvetített, a nemzeti médiaorgánumok fontos mérföldkőnek nevezték az euro bevezetését, ami meg fogja erősíteni Bulgária szerepét az EU-ban.

Ahogy fent említettük, a közvélemény azonban a jelek szerint továbbra is megosztott az euro előnyeivel kapcsolatban, Bulgáriában az emberek 49 %-a véli úgy, hogy az euro bevezetése kedvező az országuknak, míg 43 %-uk ezzel ellentétes véleményen van¹⁷. Ennek egyik lehetséges magyarázata a jelentős áremelkedésektől való félelem, ami az átállást megelőző hónapokban széles körben elterjedt, és ami az érdekelt felek véleménye szerint jól szervezett dezinformációs kampány következménye volt. Meg kell jegyezni, hogy a bolgárok álláspontja jóval kedvezőbb az euro uniós perspektívából való értékelését tekintve, a válaszadók 67 %-a szerint az euróra való átállás jó az EU számára.

Az átállással kapcsolatos tudatosság növelése és a pozitív narratíva előmozdítása érdekében az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága nemcsak sajtótevékenységekkel, újságíróknak szervezett brüsszeli és szófiai szemináriumokkal és vizuális eszközökkel (többek között a Charlemagne épületben elhelyezett, Bulgáriát az euroövezetben üdvözlő szalaghirdetéssel) támogatta a nemzeti kampányt, hanem az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatóságával együtt erőteljes közösségimédia-kampányt is indított, amely az euro előnyeit mutatta be (ez körülbelül 1,9 millió felhasználót ért el az Instagramon és 3,7 milliót a Facebookon).

7. KÖVETKEZTETÉSEK BULGÁRIA EURÓRA VALÓ ÁTÁLLÁSÁRÓL ÉS AJÁNLÁSOK AZ EURÓRA VALÓ JÖVŐBELI ÁTÁLLÁSOKHOZ

Bulgáriában az euro bevezetését jól készítették elő és szervezték meg és az zökkenőmentesen zajlott. Az átállást megelőzően a pénzügyi intézményeket, a vállalkozásokat és az egyéneket megfelelően ellátták eurokészpénzzel.

Mivel a közvélemény aggályai az áremelkedéssel kapcsolatban továbbra is fennállnak, a bolgár hatóságoknak folytatniuk kell az árak intenzív ellenőrzését annak érdekében, hogy biztosítsák a helyes árfeltüntetést, vissza kell szorítaniuk az indokolatlan áremeléseket, és adott esetben érvényesíteniük kell a fogyasztóvédelmi és a versenyjogi törvényekben előírt kötelezettségeket.

A jövőbeli euroátállások során szorosan nyomon kell követni az árak alakulását, ahogy azt Bulgária is teszi, és ezt a nyomon követést a legtöbb kockázatot jelentő ágazatokban kellően hosszú ideig folytatni kell, hogy az indokolatlan áremelkedések gyorsan azonosíthatók és kezelhetők legyenek. Ez lehetővé tenné, hogy az ellenőrzések és a szakpolitika jobban tudjon koncentrálni az esetleges szabálysértőkre, ugyanakkor csökkentené a nem hivatalos bizonyítékok fontosságát, és eloszlatná a közbeszédben megjelenő megalapozatlan aggályokat.

A jövőbeli átállások során össze kell hasonlítani a nem kötelező erejű üzleti magatartási kódex előnyeit és hátrányait, a szigorú fogyasztóvédelmi és versenyjogi jogszabályok előnyeivel és hátrányaival. Az említett előnyöket és hátrányokat mérlegelni kell egyrészt a Bulgária által szerzett tapasztalatok, másrészt az eurót bevezető olyan tagállamok tapasztalatai fényében, amelyek rendelkeztek hasonló kódexszel.

¹⁷ A 2026. február 2–9. közötti megkérdezésekre alapozott 575. Eurobarométer gyorsfelmérés.

Mivel az áruk kettős feltüntetése költséggel jár, és a polgárok viszonylag gyorsan elsajátították a közös valuta használatát, a kettős árfeltüntetés kötelező időszakának fenntartása maradhat egy év.

Ami az érmék vállalkozásoknak történő továbbszállítását illeti, az eurót a jövőben bevezetni kívánó tagállamok fontolóra vehetik, hogy követik Bulgária példáját, és a vállalkozások számára különböző címletű érmerolnikat biztosítanak, nem pedig több kezdő érmekészletet, mivel a rolnik célszerűbbnek és könnyebben kezelhetőnek bizonyultak a vállalkozások számára, mint a kezdőkészletek.

A Bulgáriában szerzett tapasztalatok megerősítik, hogy a kommunikációnak és a szemléletformáló kampánynak fontos szerepe van az euróra való zökkenőmentes átállás szempontjából.

Tekintettel arra, hogy a kedvező konvergenciajelentés és az átállás időpontja között viszonylag rövid idő telik el, az eurót a jövőben bevezető tagállamoknak Bulgária tapasztalataira kell építeniük a kommunikációs igényeik közbeszerzés útján történő kielégítése terén, és a kommunikációs szolgáltatásokra vonatkozó szerződést részekre kell osztaniuk, hogy a lehető legjobban tudják kezelni az esetleges késedelmeket, és rendelkezniük kell vészhelyzeti tervvel.